

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.2.2026
COM(2026) 82 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Comunicare privind regiunile estice ale UE care se învecinează cu Rusia, Belarus și
Ucraina**

Regiuni puternice pentru o Europă sigură

„Săptămâna trecută am văzut chiar eu acest lucru când am vizitat state membre din prima linie. Ele cunosc cel mai bine amenințarea pe care o reprezintă Rusia. Și nu există nicio îndoială: flancul estic al Europei menține siguranța întregii Europe.” Ursula von der Leyen, discursul privind starea Uniunii, 2025.

În timp ce războiul de agresiune la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei continuă, intrând în al cincilea an, securitatea noastră comună este direct legată de forța, reziliența și stabilitatea regiunilor estice care se învecinează cu Rusia, Belarus și Ucraina¹². Provocările cauzate de Rusia și Belarus sunt numeroase, inclusiv amenințările hibride, migrația instrumentalizată, încălcarea spațiului aerian de către drone și avioane de luptă, interferențele radio, în special bruierea și falsificarea sistemelor globale de navigație prin satelit (GNSS), atacurile cibernetice, sabotajul traficului aerian și al infrastructurii terestre și submarine, după cum o ilustrează daunele recurente aduse cablurilor subacvatice³, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (FIMI) și retorica ostilă.

În plus, aceste regiuni se confruntă cu unele dintre cele mai acute **presiuni demografice** din UE, unele dintre ele pierzându-și peste 17 % din populație în ultimul deceniu. În ansamblu, populația regiunilor frontaliere estice a scăzut în medie cu 2,6 % între 2016 și 2025, comparativ cu o creștere a populației de 1,2 % în UE în ansamblu. Fertilitatea scăzută, îmbătrânirea populației și emigrarea – intensificate de riscurile sporite în materie de securitate, de încetinirea creșterii economice și de incertitudine – au accelerat plecarea tinerilor, a persoanelor educate și calificate. Acest lucru a accentuat declinul demografic, conducând la deficite de forță de muncă, la slăbirea finanțelor publice și la închiderea sau reducerea serviciilor esențiale. Dacă nu este abordată, depopularea riscă să devină de durată și ireversibilă, reducând reziliența regiunilor și a statelor membre în ceea ce privește răspunsul la crize și amenințările la adresa securității.

Cu toate acestea, în fața acestor amenințări și presiuni, aceste regiuni se adaptează și **transformă vulnerabilitățile** structurale în **active** strategice, devenind o remarcabilă sursă de inspirație pentru restul Europei. Ele arată că inovarea poate prospera, solidaritatea se poate intensifica și – chiar și în perioade dificile – cooperarea și hotărârea pot stimula progresul și unitatea în viitor.

Regiunile estice ale UE cu o frontieră terestră cu Rusia, Belarus și Ucraina – principalele date:

- *statele membre cele mai afectate au frontiere terestre lungi cu Rusia și Belarus: Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania și Polonia împart 3 646 km de frontieră cu acestea (25 % din totalul frontierelor terestre externe ale UE) – respectiv 1 346 km în cazul Finlandei, 340 km în cazul Estoniei, 453 km în cazul Letoniei, 893 km în cazul Lituaniei și 614 km în cazul Poloniei.*

Polonia, Slovacia, Ungaria și România au o frontieră terestră comună cu Ucraina de 1 372 km (10 % din totalul frontierelor terestre externe ale UE).

Regiunile UE care au o frontieră maritimă cu Ucraina – principalele date:

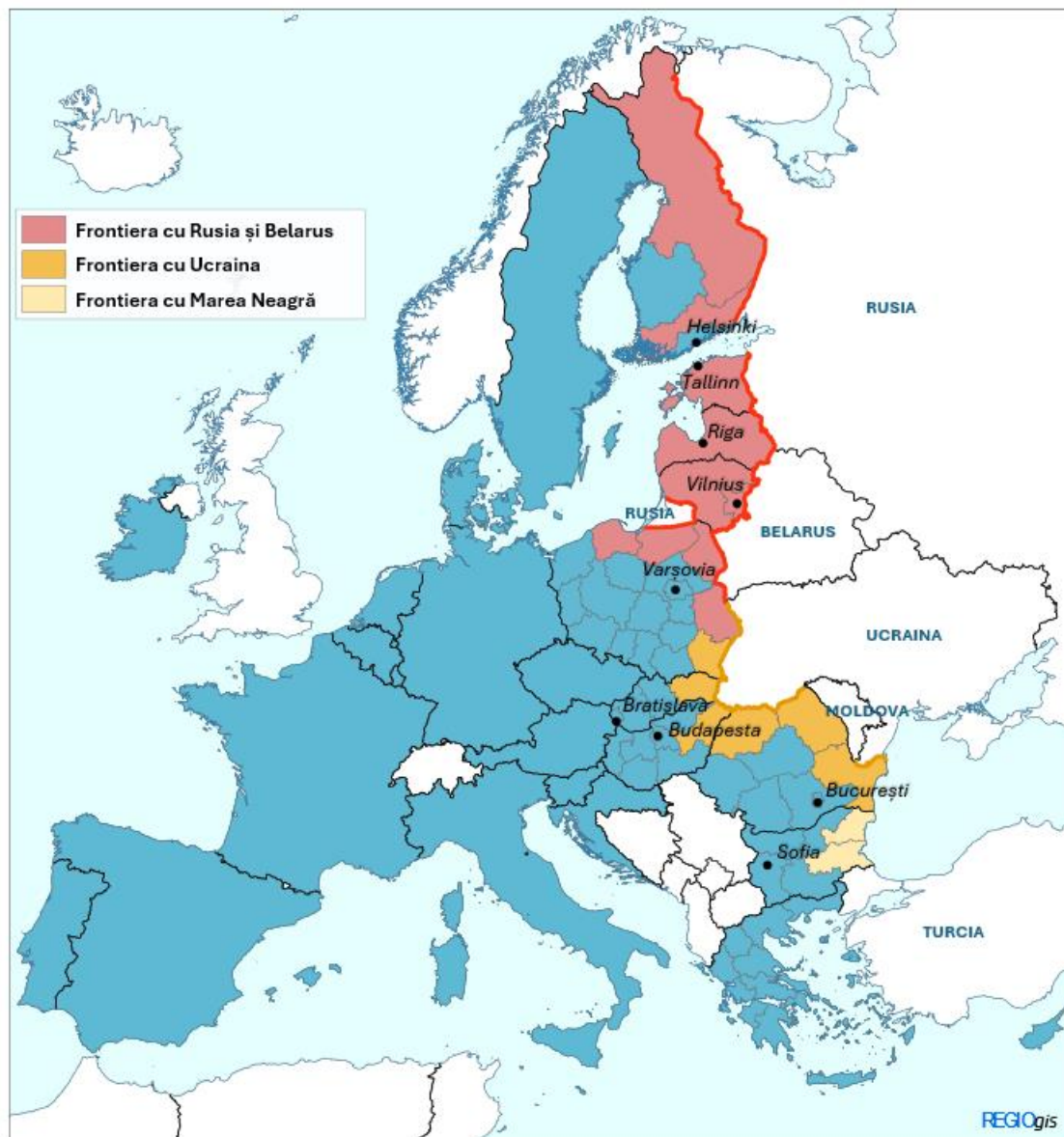
- *România și Bulgaria au o linie de coastă combinată la Marea Neagră de peste 600 km, care se învecinează cu bazinul maritim al Mării Negre împărțit și cu Ucraina și Rusia.*

Frontiera UE cu Rusia, Belarus și Ucraina se întinde de-a lungul unor regiuni din nouă state membre (Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria).

¹ „Regiunile frontaliere estice nu reprezintă frontiere naționale, ci frontiere europene. Acțiunea noastră în aceste regiuni îndeplinește un rol esențial în apărarea valorilor noastre europene comune. Datoria noastră este să ne asigurăm că oamenii din aceste regiuni se simt în siguranță, protejați și sprijiniți cu oportunități pentru locuri de muncă de calitate, educație și servicii de calitate”, Rafaella Fitto, la Conferința la nivel înalt a regiunilor frontaliere estice ale UE de la Białowieża, iunie 2025, Polonia.

² În sensul prezentei comunicări, regiunile frontaliere estice sunt definite ca fiind cele care se învecinează cu Rusia, Belarus sau Ucraina.

³ Planul de acțiune privind securitatea cablurilor, JOIN(2025) 9 final.

Regiunile cele mai afectate de deteriorarea mediului de securitate și de riscurile sporite ale unor acțiuni militare convenționale sunt cele de la frontiera externă cu Rusia și Belarus (a se vedea harta de mai sus care reprezintă regiunile de nivel NUTS 2). Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și comportamentul ostil al Rusiei și Belarusului au condus la restricții la frontieră și au blocat activitățile transfrontaliere. În consecință, comerțul transfrontalier, transporturile și schimburile economice vitale au fost aproape complet întrerupte, afectând grav comunitățile locale și statele membre în cauză în sens mai larg. Condițiile de securitate s-au înrăutățit, iar situația este deosebit de critică în statele membre care se învecinează cu Rusia, care continuă invazia ilegală în Ucraina, iar proiectele transfrontaliere finanțate de UE cu Rusia și Belarus au fost suspendate din cauza ruperii relațiilor. Utilizarea recentă a baloanelor meteorologice pentru a transporta țigări ilicite din Belarus în Lituania⁴ sau Polonia evidențiază modul în care organizațiile criminale se adaptează pentru a-și susține activitățile ilegale.

Regiunile care se învecinează cu **Ucraina** se confruntă, de asemenea, cu provocări economice și sociale importante, inclusiv cu un aflux de persoane strămutate, perturbări ale comerțului, contrabanda cu produse accizabile, în special cu produse din tutun, și deteriorarea fondului locativ,

⁴ În 2025, autoritățile lituaniene au interceptat 600 de baloane de contrabandă lansate din Belarus.

a serviciilor sociale și de sănătate. În plus, reorientarea traficului de mărfuri a sporit presiunea asupra rețelei logistice regionale. Prezența minelor marine în Marea Neagră a dus la creșterea costurilor de transport și la perturbări ale pescuitului local în regiunile UE care se învecinează cu aceasta. Culoarele de solidaritate UE-Ucraina au fost esențiale pentru atenuarea efectelor blocării rutelor ucrainene de export către Marea Neagră, susținând fluxurile comerciale și facilitând investițiile în infrastructură sprijinite de UE. În plus, sprijinul continuu al UE și al statelor sale membre, împreună cu viitoarea aderare anticipată a Ucrainei, va contribui la stabilizarea și consolidarea regiunilor UE de-a lungul acestei frontiere.

Cele mai recente analize indică faptul că **statele membre de la frontiera externă estică au înregistrat o creștere mai lentă a PIB-ului și o inflație mai mare** din cauza consecințelor economice ale războiului de agresiune al Rusiei. Inflația mediană măsurată prin indicii armonizați al prețurilor de consum în statele membre situate de-a lungul frontierei estice a fost cu cel puțin 3,7 puncte procentuale mai mare decât media UE, în timp ce creșterea medie anuală a PIB-ului în perioada 2022-2023 a fost cu 1,9 puncte procentuale mai mică decât proiecția pentru UE⁵. Această situație a fost agravată de creșterea costurilor îndatorării, de scăderea investițiilor și a cheltuielilor de consum, determinând în același timp o creștere a cheltuielilor pentru apărare. Înainte de război, Rusia reprezenta peste 30 % din exporturile de utilaje ale Lituaniei, peste 40 % din exporturile de produse alimentare prelucrate ale Letoniei și aproximativ 50 % din importurile de lemn ale Finlandei. De la începutul conflictului, controalele mai stricte la frontieră și sancțiunile au perturbat comerțul, afectând în mod semnificativ economiile regiunilor frontaliere estice. În plus, numărul de nopți petrecute de turiștii străini în statele membre cele mai afectate a scăzut cu aproximativ 10-35 %, în timp ce volumul transportului feroviar de marfă a scăzut cu până la 75-80 %. Intensitatea lor energetică mai mare și dependența lor mai mare de gazele și petrolul rusești au amplificat șocul generat de creșterile bruște ale prețurilor la energie și alimente, crescând inflația la niveluri nemaiîntâlnite în ultimele decenii. Aceste efecte au fost resimțite și în statele membre ale UE care au o linie de coastă la Marea Neagră, cum ar fi Bulgaria, cu repercusiuni economice care au contribuit la o creștere globală mai lentă și la creșterea inflației.

În același timp, regiunile frontaliere estice au atuuri importante, nu numai în ceea ce privește industriile consacrate, agricultura, silvicultura, centrele tehnologice emergente, instituțiile de învățământ și resursele naturale unice, ci și reziliența populației lor.

Prezenta **comunicare** confirmă angajamentul Comisiei de a sprijini regiunile frontaliere estice, având în vedere importanța și relevanța acestora pentru securitatea și prosperitatea colectivă a UE. Ea prezintă un set inițial de acțiuni pe care Comisia intenționează să le lanseze pentru a ajuta aceste regiuni să facă față provocărilor specifice și fără precedent cu care se confruntă. Comunicarea are baze solide: recunoașterea importanței lor în discursul privind **starea Uniunii, cererea de contribuții**⁶ și **cooperarea** strânsă cu administrațiile naționale, regiunile, municipalitățile și cu sectorul public și cu cel privat. De asemenea, ea se bazează pe mai multe inițiative care vizează aceste regiuni, în special pe procesele incluzive și participative ale programelor Interreg, precum și pe activitatea desfășurată de Asociația regiunilor frontaliere europene și pe inițiativele desfășurate în cooperare cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și cu Grupul Băncii Mondiale.

În cursul activităților pregătitoare de informare și al cererii de contribuții, părțile interesate din aceste regiuni au subliniat provocările urgente cu care s-au confruntat, subliniind necesitatea unui sprijin specific, inclusiv a asistenței financiare, și a unui răspuns coordonat. Prin urmare, este

⁵ Previiziunile economice europene, toamna anului 2025.

⁶ 249 de răspunsuri primite între 7 august și 18 septembrie 2025, disponibile pe portalul „Exprimați-vă părerea” al Comisiei: [Cerere de contribuții](#).

necesar un set cuprinzător de acțiuni la toate nivelurile, de la cel local la cel european⁷⁸⁹.

În punerea în aplicare a inițiativelor prezentate în prezenta comunicare, Comisia va fi ghidată de aderarea statelor membre în cauză la valorile comune ale UE, în special la statul de drept.

Eforturi și sprijin în curs

De la începutul războiului de agresiune împotriva Ucrainei, UE a oferit asistență politică, tehnică și financiară regiunilor frontaliere estice, în special prin intermediul **politicii de coeziune** și al **politicii agricole comune** (PAC). Aceste politici joacă un rol esențial în consolidarea infrastructurii, stimularea rezilienței economice, promovarea dezvoltării competențelor, sprijinirea ocupării forței de muncă și a incluziunii sociale, asigurarea unei agriculturi durabile și îmbunătățirea pregătirii pentru situații de criză și a răspunsului la acestea. De exemplu, rezerva pentru agricultură a fost mobilizată în beneficiul unor regiuni frontaliere estice.

Evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune¹⁰ – lansată în cadrul efortului continuu de adaptare a investițiilor UE la provocările în continuă evoluție – a identificat priorități-cheie cu relevanță directă pentru regiunile frontaliere estice: apărarea și pregătirea civilă, competitivitatea, energia, locuințele la prețuri accesibile și reziliența în domeniul apei. Situația lor specifică a fost recunoscută prin măsuri specifice, inclusiv o creștere cu 9,5 % a prefinanțării și o rată de cofinanțare mai mare cu 10 % pentru programele din aceste regiuni.

*Statele membre situate de-a lungul frontierei estice au utilizat pe scară largă această flexibilitate în cadrul evaluării la jumătatea perioadei, după cum o demonstrează alocările substanțiale pentru securitate și reziliență. **Finlanda** și **Estonia** reprogramează sume semnificative pentru industria de apărare și mobilitatea militară. **Letonia** direcționează resurse considerabile către infrastructura de apărare, mobilitatea militară și adăposturile de urgență. **Lituania** alocă părți din programul său finanțat din mai multe fonduri sectorului său de apărare, infrastructurii critice, pregătirii civile și formării în materie de protecție, precum și mobilității militare. În **Polonia**, regiunile estice intenționează să mobilizeze investiții considerabile pentru a sprijini pregătirea civilă, infrastructura cu dublă utilizare, industriile legate de domeniul apărării și securitatea apei și a energiei. De asemenea, noile investiții includ protecția infrastructurii critice, cum ar fi spitalele, instalațiile de tratare a apei și generatoarele de energie din clădirile publice. Prin fondurile realocate recent, **Slovacia** sprijină apărarea, securitatea și pregătirea civilă, în timp ce **Ungaria** și **România** investesc în mobilitatea militară. **Bulgaria**, la rândul său, efectuează o reprogramare pentru a sprijini sectoarele strategice, pentru a-și consolida capacitatea industrială și pentru a dezvolta și fabrica tehnologii de apărare și cu dublă utilizare.*

Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) prevede alocarea a aproximativ 19,3 miliarde EUR pentru regiunile cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică. 10,1 miliarde EUR (peste jumătate din această alocare) sunt destinate celor nouă țări care se învecinează cu Rusia, Belarus și Ucraina, sprijinind în mod direct mai multe dintre regiunile situate de-a lungul frontierei estice.

Programele **Interreg** îmbunătățesc cooperarea transfrontalieră în materie de securitate și schimbul de bune practici privind reziliența, precum și crearea de legături între industrie și mediul academic pentru a aborda lacunele în materie de competențe în domeniul securității cibernetice sau al apărării. La începutul războiului de agresiune al Rusiei, Comisia a suspendat imediat programele

⁷ Rezoluția Parlamentului European privind descărcarea de gestiune 2023: bugetul general al UE – Comisia, agențiile executive și fondurile europene de dezvoltare, recomandarea 40.

⁸ [REPORT on strengthening rural areas in the EU through cohesion policy](#) (RAPORT privind consolidarea zonelor rurale din UE prin politica de coeziune) [A10-0092/2025](#) | Parlamentul European.

⁹ Discursul vicepreședintelui executiv Fitto la Conferința la nivel înalt a regiunilor frontaliere estice ale UE de la Białowieża, Polonia.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2025/1914; Regulamentul (UE) 2025/1913.

Interreg cu Rusia și Belarus, ceea ce a dus la **realocarea a 150 de milioane EUR** pentru programele de cooperare internă și **a 160 de milioane EUR** pentru programele de cooperare externă cu Ucraina și Moldova. De asemenea, au fost puse în aplicare cereri de propuneri specifice și un sprijin specific pentru potențialii beneficiari din aceste regiuni. Deși părțile interesate au considerat că aceste măsuri sunt foarte utile, aceste acțiuni nu au compensat pe deplin impactul negativ care rezultă din suspendarea anumitor programe Interreg.

De asemenea, sprijinul a fost canalizat prin numeroase alte instrumente și programe. **Mecanismul de redresare și reziliență** (MRR) contribuie la consolidarea capacităților de apărare, la construirea infrastructurii de conectivitate, la crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă și la facilitarea tranziției economice de-a lungul frontierei estice a UE. Planurile de redresare și reziliență ale statelor membre relevante au alocat aproximativ 14,5 miliarde EUR pentru investiții în aceste domenii. Aceste investiții sunt însoțite de reforme relevante, care contribuie și mai mult la creșterea economică.

O sumă suplimentară de 170 de milioane EUR în cadrul **Instrumentului pentru managementul frontierelor și politica de vize** sprijină statele membre care se învecinează cu Rusia și Belarus în ceea ce privește modernizarea sistemelor de supraveghere, a telecomunicațiilor și a capacităților antidrone. În completarea acestor eforturi, **programele UE privind spațiul și conectivitatea securizată** oferă servicii spațiale sigure și reziliente, care pot funcționa în mod eficace atât în medii normale, cât și în medii degradate. Prin intermediul conectivității avansate prin satelit, al serviciilor avansate Galileo care sprijină poziționarea precisă, navigația și sincronizarea în timp, precum și al capacităților de observare a Pământului, UE asigură operațiuni continue și precise care consolidează autonomia și conștientizarea situației, furnizând în același timp date valoroase pentru nevoile locale și regionale.

Agricultura, producția de alimente, silvicultura și comunitățile din aceste regiuni predominant rurale au fost sprijinite de PAC, care susține veniturile fermelor, promovează practicile sustenabile și consolidează dezvoltarea rurală. **LEADER** și parteneriatele europene pentru inovare încurajează inovarea ascendentă, îmbunătățind productivitatea și lanțurile de aprovizionare. Pentru a atenua impactul negativ al războiului din Ucraina asupra sectorului pescuitului, acvaculturii și prelucrării, au fost introduse, de asemenea, măsuri specifice de sprijin în contextul crizei financiare în cadrul **Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură**.

Orizont Europa finanțează cercetarea într-o gamă largă de domenii, inclusiv în domeniul energiei, al transporturilor, al agroecologiei, al rezilienței în domeniul apei, al sistemelor alimentare și al bioeconomiei, contribuind în același timp la consolidarea ecosistemelor regionale de inovare.

Instrumentul de sprijin tehnic și Inițiativa privind regiunile în curs de recuperare a decalajelor oferă un ajutor suplimentar în ceea ce privește consolidarea capacității administrative și eliminarea blocajelor din calea creșterii.

Transformarea digitală în aceste regiuni a fost sprijinită prin intermediul **Rețelei europene a birourilor cu competențe în materie de bandă largă**, care oferă asistență tehnică și face schimb de bune practici pentru a consolida infrastructura digitală și a reduce decalajul digital. **Centrele europene de inovare digitală** (EDIH) contribuie, de asemenea, la consolidarea flancului estic al UE și la sprijinirea Ucrainei.

Comisia, în colaborare cu Serviciul European de Acțiune Externă, consolidează, de asemenea, reziliența împotriva **dezinformării**. Prin intermediul **Scutului european pentru democrație**¹¹, adoptat recent, UE își intensifică eforturile de extindere a consolidării capacităților și de sprijinire

¹¹ JOIN(2025) 791.

a acțiunilor coordonate de combatere a acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a ingerințelor străine și a campaniilor de dezinformare. Aceste activități vor fi facilitate de noul **Centru european pentru reziliența democratică**.

În plus, **Observatorul european al mass-mediei digitale** (EDMO) și centrele sale naționale și regionale promovează verificarea faptelor și educația în domeniul mass-mediei la frontiera estică. A fost înființat un nou centru EDMO – FACT (*fighting against conspiracies and trolls*, luptă împotriva conspirațiilor și a trolilor) – pentru a sprijini Ucraina și Republica Moldova, precum și statele membre cele mai expuse manipulării informațiilor de către Rusia. **Erasmus+** și **Europa creativă** dezvoltă proiecte de alfabetizare digitală, de implicare civică și de cooperare culturală.

Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) – Transporturi a mobilizat **9,1 miliarde EUR pentru a sprijini regiunile frontaliere estice** prin conectivitate strategică și investiții în securitate. Aceasta include legături transfrontaliere accelerate ale rețelei transeuropene de transport (TEN-T) de-a lungul coridorului Marea Baltică-Marea Neagră-Marea Egee și al coridorului Marea Nordului-Marea Baltică, inclusiv 800 de milioane EUR pentru infrastructura cu dublă utilizare. Investițiile din Finlanda și din statele baltice sprijină, de asemenea, dezvoltarea ecartamentului nominal standard european pentru a îmbunătăți mobilitatea militară și a consolida integrarea economică. Deși conexiunile cu Rusia și Belarus au fost reduse, UE a consolidat conectivitatea și integrarea regiunilor frontaliere estice din Europa și a îmbunătățit conectivitatea transfrontalieră cu Ucraina și Moldova, acordând 1,36 miliarde EUR regiunilor învecinate cu aceste țări candidate.

În cadrul sprijinului menționat mai sus, programele politicii de coeziune, combinate cu Mecanismul pentru interconectarea Europei - Transporturi, au contribuit, de asemenea, la **inițiativa privind culoarele de solidaritate ale UE**, un colac de salvare pentru economia Ucrainei, prin sprijinirea infrastructurii-cheie din statele membre ale UE cu aproape 2 miliarde EUR pentru a consolida conectivitatea rutieră și feroviară transfrontalieră, inclusiv navigabilitatea pe Dunăre și creșterea capacității la principalele puncte de trecere a frontierei și porturi, cum ar fi Constanța. În plus, coridorul Marea Baltică-Marea Neagră-Marea Egee reprezintă o extindere strategică a TEN-T către Ucraina și Moldova, sprijinind integrarea treptată a acestora în sistemul de transport și logistică al Uniunii.

În domeniul energiei, **MIE** a sprijinit statele membre de la frontiera estică¹² cu 3 miliarde EUR începând din 2014. Prin sprijinul acordat unui număr de 57 de proiecte de interes comun, MIE a contribuit în mod semnificativ la îmbunătățirea conectivității regiunilor frontaliere estice.

Programul **EU4Health** sprijină reziliența regiunilor frontaliere estice, inclusiv prin îmbunătățirea asistenței medicale pentru ucrainenii strămutați și prin promovarea pregătirii pentru situații de urgență sanitară și a răspunsului transfrontalier la amenințări.

Mecanismul de protecție civilă al Uniunii, în special prin intermediul **Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență**, sprijină și completează eforturile statelor sale membre pe parcursul întregului ciclu de gestionare a riscurilor de dezastre (prevenire, pregătire și răspuns) în cazul unor crize atât naturale, cât și provocate de om.

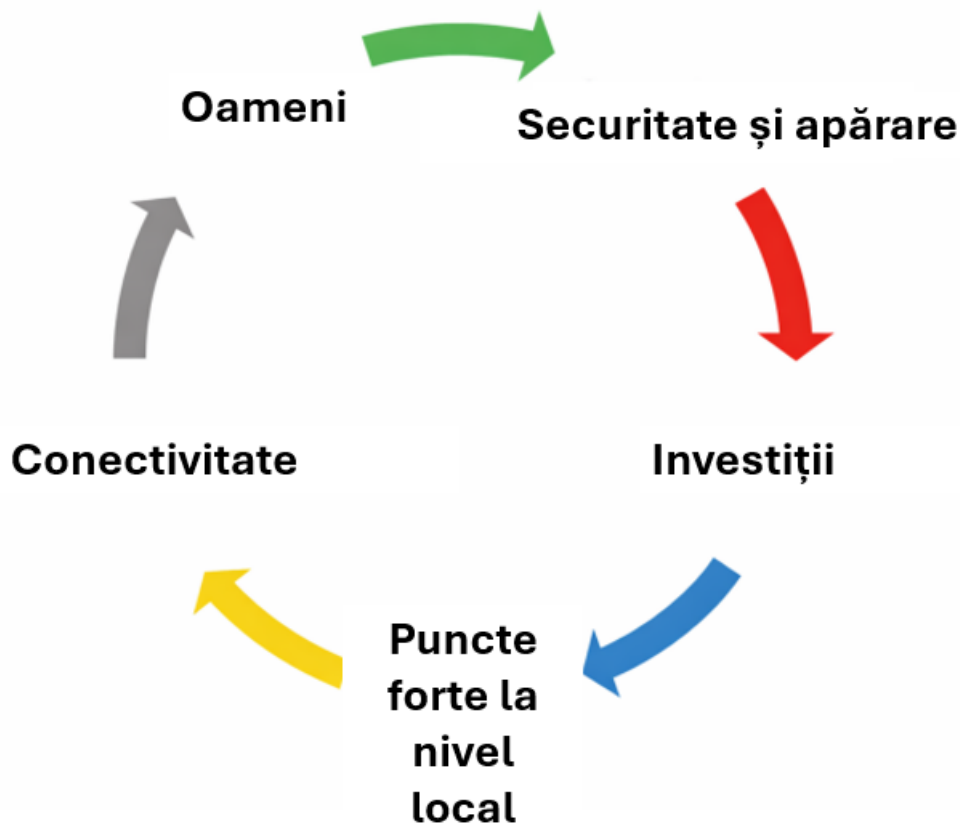
Intensificarea sprijinului nostru pentru regiunile frontaliere estice

Aceste eforturi au pus baze importante, dar, pe măsură ce situația evoluează, **acțiunile continue și mai ferme** rămân esențiale pentru asigurarea stabilității și prosperității regiunilor noastre frontaliere estice.

Sunt necesare acțiuni suplimentare în **cinci domenii-cheie**: (i) **securitate și apărare**; (ii) asigurarea **investițiilor**; (iii) valorificarea **punctelor forte locale** ale regiunilor; (iv) îmbunătățirea

¹² Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Ungaria, România, Bulgaria.

conectivității; și (v) atenția acordată **oamenilor**, întrucât reziliența oricărei regiuni constă în forța comunităților sale.

1. Securitate și reziliență – protecție, descurajare și asigurare

Numărul tot mai mare de incidente ostile de pe teritoriul UE demonstrează persistența **amenințărilor hibride și a lacunelor în materie de securitate**. Frecvența tot mai mare a incidentelor care afectează infrastructura critică, inclusiv interferențele dăunătoare care afectează GNSS și spectrul de frecvențe radio, subliniază necesitatea de a asigura protecția și repararea sa rapidă, integrând în același timp cerințe de reziliență atunci când se proiectează o nouă infrastructură. În acest context, Comunicarea comună intitulată „**Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030**”¹³ stabilește obiective și etape clare pentru realizarea pregătirii pentru apărare până în 2030, astfel cum se subliniază în Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei.

Două dintre inițiativele sale emblematice – **Supravegherea flancului estic** și **Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor** – au obiectivul de a integra apărarea aeriană, sistemele antidrone, măsurile de securitate terestră și maritimă și conștientizarea situației pentru a construi o capacitate europeană cuprinzătoare de apărare a frontierelor, care să combine instrumente civile și militare în strânsă cooperare cu NATO. Supravegherea flancului estic va include supravegherea spațială în timp real pentru a detecta deplasările forțelor ostile, precum și o inițiativă europeană de apărare împotriva dronelor și un scut aerian european pentru a proteja cerul Europei, cu beneficii directe pentru securitatea regiunilor frontaliere estice și a întregii Uniuni.

În plus, **Planul de acțiune privind securitatea în materie de drone și soluții antidrone** abordează amenințările reprezentate de drone – aeriene (inclusiv baloane), maritime de suprafață, subacvatice sau terestre, care reprezintă provocări semnificative pentru protecția frontierelor

¹³ [JOIN\(2025\) 27 final](#).

externe, a infrastructurii critice și a spațiilor publice. Scopul său este de a consolida capacitățile viitoare ale autorităților de aplicare a legii, formarea specializată în soluțiile antidrone, o platformă pentru incidente cu drone, precum și punerea în comun și partajarea resurselor. De asemenea, planul de acțiune include mai multe oportunități de finanțare pentru capacitățile de drone și antidrone și un accent specific pe pregătirea pentru apărare.

150 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi au fost puse la dispoziția statelor membre interesate în cadrul instrumentului financiar „**Acțiunea pentru securitatea Europei**” (SAFE). 19 state membre și-au exprimat interesul și au prezentat planuri de investiții conexe. Printre acestea se numără toate cele nouă state membre situate de-a lungul frontierei estice a UE, cărora li s-a alocat provizoriu peste 65 % din suma totală. Având în vedere importanța regiunilor frontaliere estice pentru securitatea UE, acestea ar trebui să aibă prioritate în dezvoltarea unui ecosistem industrial regional rezilient în domeniul apărării, capabil să extindă producția și capacitatea ca răspuns la evoluția nevoilor în materie de securitate.

Pachetul propus privind mobilitatea militară¹⁴ va îmbunătăți infrastructura de transport cu dublă utilizare, raționalizând normele pentru transportul echipamentelor militare și procedurile de trecere a frontierei în întreaga Europă. Aceste măsuri ar sprijini deplasarea mai rapidă a asistenței militare către regiunile frontaliere estice ale Uniunii și dincolo de acestea. Aceste eforturi vor contribui la consolidarea rezilienței regiunilor frontaliere estice și la îmbunătățirea legăturilor acestora, consolidând securitatea și apărarea europeană. Împreună cu statele membre ale UE, vor fi identificate blocaje critice („hotspoturi”) de-a lungul coridoarelor de mobilitate militară ale UE, acordându-se prioritate investițiilor pe termen scurt. Componenta de mobilitate militară a Mecanismului pentru interconectarea Europei din cadrul financiar multianual (CFM) 2028-2034¹⁵ propune o creștere de zece ori pentru a sprijini investițiile cu dublă utilizare și infrastructura digitală pentru transportul militar.

În plus, finanțarea propusă pentru **migrație, gestionarea frontierelor și securitatea internă** a fost, de asemenea, majorată de trei ori în cadrul CFM 2028-2034. Această creștere reflectă provocările unice cu care se confruntă statele membre care se învecinează cu Rusia și Belarus în ceea ce privește gestionarea fluxurilor de migrație și securizarea frontierelor externe ale UE.

În plus, având în vedere escaladarea amenințărilor, este necesar să se elaboreze un plan cuprinzător pentru a preveni și a contracara intensificarea **războiului hibrid** al Rusiei împotriva UE în domeniul terestru, în cel aerian, în cel maritim și în cel digital. Toate aceste obiective și preocupări legate de securitate sunt la fel de importante în regiunile Mării Baltice și Mării Negre, având în vedere continuitatea interconectată a prosperității și securității dintre acestea, astfel cum se subliniază în noua strategie pentru o regiune stabilă și sigură a Mării Negre¹⁶. Regiunea Mării Baltice este o zonă strategică și crucială pentru securitatea și apărarea UE. Ea constituie o parte esențială a arhitecturii colective de apărare a NATO și îndeplinește un rol-cheie în calitate de coridor maritim, energetic și de infrastructură. Regiunea Mării Baltice rămâne deosebit de expusă activităților de război hibrid ale Rusiei, care necesită o reziliență sporită și răspunsuri coordonate din partea UE.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va sprijini statele membre în dezvoltarea **Supravegherii flancului estic**, a **Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor**, a **Scutului aerian european** și a **Scutului spațial european**, care aduc beneficii directe securității regiunilor frontaliere estice, în vederea atingerii jaloanelor ambițioase stabilite în Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare;

¹⁴ JOIN(2025) 846 final.

¹⁵ COM(2025) 547 final.

¹⁶ JOIN(2025) 135 final.

- va elabora un plan de acțiune cu măsuri menite să prevină și să combată escaladarea **războiului hibrid** al Rusiei împotriva UE în domeniul terestru, în cel aerian, în cel maritim și în cel digital, inclusiv prin utilizarea potențialului programelor de finanțare corespunzătoare în aceste domenii;
- se va concentra pe îmbunătățirea **mobilității militare** în UE, inclusiv în regiunile frontaliere estice, prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii cu dublă utilizare;
- va evalua posibilitatea unei majorări a ratei de sprijin și a ratelor de prefinanțare din partea UE pentru regiunile frontaliere estice în scopuri de mobilitate militară;
- va identifica, în strânsă cooperare cu statele membre, **investiții specifice pe termen scurt** („hotspoturi”) care să fie puse în aplicare cu prioritate de statele membre de-a lungul coridoarelor de mobilitate militară ale UE de importanță critică la frontierele externe estice și în regiunile estice;
- va colabora îndeaproape cu statele membre pentru a asigura utilizarea eficace a finanțării sporite pentru **migrație, controale vamale coordonate, gestionarea frontierelor și securitatea internă**, cu un accent deosebit pe statele membre care se confruntă cu provocări specifice în materie de securitate, și pentru a evalua dacă această finanțare sporită răspunde în mod corespunzător nevoilor specifice ale regiunilor frontaliere estice;
- în conformitate cu **Strategia UE privind o uniune a pregătirii**¹⁷, va consolida pregătirea pentru situații de criză în regiunile frontaliere estice pentru a proteja populațiile, economiile și industriile și pentru a asigura reziliența și funcționalitatea infrastructurii critice, de apărare și cu dublă utilizare, inclusiv în sistemele de sănătate. Considerentele legate de reziliență ar trebui integrate în inițiativele privind regiunile frontaliere estice ale UE, aplicând principiul „pregătirii din momentul conceperii”;
- își va intensifica, împreună cu statele membre, eforturile de combatere a importurilor ilicite de tutun și de produse asimilate tutunului din țări terțe.

În acest sens, Comisia:

- va sprijini zonele transfrontaliere să formeze **clustere de reziliență** care pot pune în comun resursele, pot face schimb de bune practici și pot colabora în ceea ce privește pregătirea pentru dezastre, gestionarea crizelor și reziliența pe termen lung;
- este pregătită să trimită capacități de răspuns, inclusiv capacități rescEU, prin intermediul mecanismului de protecție civilă al Uniunii, în regiunile frontaliere estice cele mai afectate;
- invită regiunile frontaliere estice să direcționeze investițiile către implementarea infrastructurii de navigație la sol pentru a consolida reziliența la interferențe și implementarea de rețele de fibră optică pentru a se conecta la infrastructura și industriile critice de servicii de la nivelul UE din regiune;
- invită statele membre să utilizeze capabilitățile, inclusiv cele finanțate de UE, pentru a preveni și a contracara amenințările hibride, inclusiv Centrul European de Excelență pentru Contracurarea Amenințărilor Hibride, care integrează rezultatele rețelei EU-HYBNET finanțate de UE;
- va facilita dezvoltarea în regiunile frontaliere estice a unor centre strategice pentru servicii spațiale regionale extinse, prin investițiile Uniunii în sistemul IRIS² al UE;
- este pregătită să consolideze **conectivitatea securizată prin intermediul IRIS²**, inclusiv consolidarea acoperirii sale în regiunea arctică, și să accelereze **serviciul guvernamental de observare a Pământului** pentru a asigura geoinformații spațiale, inclusiv capacități europene dedicate și punerea în comun și partajarea capacităților naționale;
- este pregătită să sprijine înființarea Centrului UE pentru securitatea Mării Negre, care vizează consolidarea securității și rezilienței regiunii pe termen scurt și lung.

¹⁷ [JOIN\(2025\) 130 final](#).

2. Creștere și prosperitate regională – promovarea accesului la finanțare, inovare, tehnologie și dezvoltarea IMM-urilor

Regiunile situate de-a lungul frontierelor estice ale UE se confruntă cu presiuni economice tot mai mari, pe lângă provocările existente în materie de dezvoltare economică¹⁸. Ele trebuie să facă față reducerii semnificative a fluxurilor comerciale și turistice transfrontaliere, perturbării lanțurilor de aprovizionare și scăderii încrederii investitorilor. În plus, acestea se confruntă cu o presiune mai mare de a direcționa mai multe resurse către securitate și apărare decât alte părți ale Europei. Operatorii economici percep aceste regiuni ca având un grad ridicat de risc, ceea ce face ca **împrumuturile și investițiile să fie mai costisitoare**. În plus, multe municipalități dispun de resurse financiare limitate, ceea ce îngreunează finanțarea proiectelor de dezvoltare și chiar furnizarea de servicii esențiale. Astfel cum s-a confirmat în răspunsurile la cererea de contribuții, **accesul la finanțare** a fost identificat ca fiind una dintre cele mai urgente provocări.

În pofida acestor provocări, regiunile frontaliere estice au un potențial semnificativ de creștere. În calitate de apărători la frontiera estică a UE, acestea pot găzdui **infrastructuri logistice și de apărare** critice, valorificând în același timp **resursele naturale și forța de muncă calificată**. Atenția acordată **tehnologiei și inovării în domeniul apărării, energiei din surse regenerabile și bioeconomiei** poate atrage investiții specifice, în timp ce **turismul, cultura și sectoarele și industriile creative** pot contribui la redefinirea și diversificarea economiilor locale. Statul de drept și guvernanta de înaltă calitate sunt condiții prealabile pentru deblocarea acestor oportunități și pentru asigurarea unei creșteri durabile.

Peisajul securității în continuă evoluție a creat noi oportunități, de exemplu pentru **investiții în produse cu dublă utilizare**. Industriile axate pe securitatea cibernetică, tehnologia de supraveghere, securitatea energetică și infrastructura de transport sunt considerate din ce în ce mai mult sectoare strategice pentru dezvoltarea regională¹⁹.

În mod special, **industria dronelor** poate juca un rol esențial în această creștere, cu aplicații în supravegherea frontierelor, în operațiunile de căutare și salvare și în monitorizarea mediului. În plus, dezvoltarea tehnologiilor antidrone poate oferi o nouă oportunitate pentru inovare și antreprenariat.

Ca urmare a sprijinului acordat de politica de coeziune a UE, regiunile frontaliere estice oferă multe exemple care constituie o sursă de inspirație.

Fabrica de avangardă NEO din Narva (Estonia), sprijinită cu 14,5 milioane EUR din FTJ, a început să producă magneți permanenți care sunt esențiali pentru industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete și pentru autonomia strategică a Europei.

Un fost centru comercial construit pentru turiști din Rusia în Imatra, Karelia de Sud, Finlanda, este în curs de transformare într-o unitate de producție pentru tehnologii verzi de nivel înalt, cu un sprijin de 2 milioane EUR din FTJ.

¹⁸ PIB-ul pe cap de locuitor în regiunile frontaliere estice este cu 12-21 % mai mic decât în restul aceleiași țări (cu excepția regiunii-capitală).

¹⁹ De exemplu, ResilEast este un proiect-pilot care propune o inițiativă de dezvoltare regională menită să consolideze reziliența, securitatea și vitalitatea economică a regiunilor frontaliere estice ale UE printr-o abordare integrată care combină infrastructura energetică, pregătirea pentru apărare și creșterea economică durabilă. Acesta este conceput ca un proiect-pilot pentru conceptul mai larg de „RESIL EU”, în cadrul căruia regiunile frontaliere ale Europei acționează ca pionieri în crearea de noi surse de creștere și competitivitate pe întregul continent.

Līvāni din regiunea Latgale a devenit un centru leton al fibrei optice, mai multe întreprinderi de înaltă tehnologie desfășurându-și activitatea în acest sector.

În *Šalčininkai* (Lituania) sunt puse bazele unui cluster puternic în domeniul apărării, cu un împrumut de 540 de milioane EUR din partea Grupului Băncii Europene de Investiții (BEI).

Proiectul transfrontalier **Interreg Lituania-Polonia** consolidează cooperarea politică și publică pentru a îmbunătăți pregătirea pentru situații de urgență și scenarii de război.

Cu 10 milioane EUR din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), **Podkarpackie** din Polonia va sprijini crearea „Drone Valley” – primul centru de competențe cu dublă utilizare al țării pentru drone.

Centrul de inovare **Košice** din estul Slovaciei, dezvoltat cu o finanțare de 8,2 milioane EUR din FEDR, contribuie la potențialul de inovare al întregii regiuni.

În **Szeged**, 26 de milioane EUR din Fondul de coeziune au contribuit la transformarea rețelei de încălzire a orașului din rețea de gaze în rețea geotermală, demonstrând potențialul energetic geotermal, inclusiv în regiunea învecinată cu Ucraina.

La **Iasi** (România), construirea Centrului de cercetare INOVA a+, sprijinită cu 75 de milioane EUR din FEDR, va stimula cercetarea, capacitatea de producție și securitatea aprovizionării cu medicamente, vaccinuri și antibiotice critice.

În **Kazanlak** (Bulgaria), o finanțare în valoare de 43 de milioane EUR din Fondul pentru o tranziție justă se bazează pe forța de muncă înalt calificată din jurul orașului Stara Zagora pentru a diversifica economia astfel încât să nu mai fie dependentă de cărbune și pentru a dezvolta un centru de excelență pentru cercetare și dezvoltare în domeniul apărării, deschizând calea către un centru regional care să deservească atât piața de apărare, cât și pe cea civilă.

Pentru a maximiza acest potențial, este esențial să existe legături mai strânse între **mediul academic, mediul de afaceri și societatea civilă**. Actorii regionali ar trebui să colaboreze pentru a elabora **strategii de specializare inteligentă** care să combine avantajele lor competitive unice cu noile domenii emergente ale bioeconomiei, agriculturii durabile, tehnologiilor digitale și ecoturismului, valorificând în același timp parteneriatele cu educația și formarea profesională (EFP).

Instituțiile de învățământ dețin un potențial semnificativ ca motoare ale inovării și motoare esențiale ale creșterii economice regionale. În 2025, Universitatea Tehnică din Riga (RTU, Letonia), Universitatea Tehnică din Tallinn (TalTech, Estonia) și Universitatea Tehnică din Kaunas (KTU, Lituania) au semnat un memorandum de înțelegere pentru a promova cooperarea strategică în cercetarea și inovarea în domeniul apărării și securității în vederea punerii în comun a expertizei lor pentru a se implica în inițiative internaționale majore în domeniul cercetării și dezvoltării și pentru a consolida legăturile cu industria.

În Finlanda, ecosistemul Savilahti reunește Spitalul Universitar din Kuopio, Universitatea din Finlanda de Est, Universitatea de Științe Aplicate din Savonia, Colegiul Profesional din Savo, mai multe institute de cercetare, parcul de afaceri KPY Novapolis și peste 200 de întreprinderi. Împreună, acestea oferă o platformă pentru creștere, dezvoltare, experimentare și inovare.

În cadrul platformei Tehnologii strategice pentru Europa (STEP), România va finanța investiții în valoare de 77 de milioane EUR în modernizarea tehnologică a instalațiilor din cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii din sectorul tehnologiilor curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, în special pentru transformarea oțelăriilor existente din Galați.

În cadrul pachetului CFM 2028-2034, **planurile de parteneriat național și regional (PNR)**²⁰ vor oferi un sprijin cuprinzător și integrat statelor membre și regiunilor care se confruntă cu dubla provocare de a spori securitatea, sprijinind în același timp economiile și populația lor. Atunci când prezintă planurile PNR, statele membre vor demonstra modul în care acestea contribuie la reducerea disparităților economice, sociale și teritoriale, inclusiv prin atenția acordată nevoilor și provocărilor specifice ale regiunilor lor frontaliere estice, în special în domeniul securității, al gestionării frontierelor și al dezvoltării economice²¹. În plus, ele vor trebui să atribuie coduri teritoriale care să permită urmărirea investițiilor în regiunile respective.

Comisia va acorda prioritate investițiilor în regiunile frontaliere estice prin:

- înființarea mecanismului **EastInvest**, o **platformă de finanțare specifică pentru regiunile frontaliere estice**, care reunește Grupul BEI, instituții financiare internaționale și mai multe bănci de promovare naționale și regionale din statele membre în cauză. Mecanismul va răspunde nevoilor de investiții identificate în strategiile de dezvoltare ale acestor regiuni prin acordarea de sprijin specific sub formă de împrumuturi de către instituțiile participante, inclusiv **Grupul BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Banca Nordică de Investiții (NIB) și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB)**, care poate fi furnizat în condiții mai favorabile, de exemplu dacă este combinat cu instrumente de finanțare ale politicii de coeziune. Instituirea unei platforme specifice va permite o mai bună coordonare între investitorii relevanți, va asigura un nivel ridicat de complementaritate și sinergii ale intervențiilor lor în regiunile frontaliere estice afectate, respectând în același timp mandatele și avantajele comparative ale actorilor implicați. În acest scop, Grupul BEI, BERD, CEB și NIB urmăresc să furnizeze cel puțin 28 de miliarde EUR în perioada 2026-2027 sub formă de investiții private și publice în statele membre afectate, investiții care vor mobiliza, la rândul lor, o finanțare privată suplimentară. De asemenea, EastInvest va servi la coordonarea acordării de împrumuturi și a sprijinului consultativ, inclusiv pentru autoritățile publice locale, în regiunile frontaliere estice;
- o evaluare – în cadrul revizuirii sale din 2026 a **Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare** – pentru a stabili dacă sunt necesare modificări ale normelor privind ajutoarele de stat pentru a aborda provocările specifice cu care se confruntă regiunile frontaliere estice;
- în contextul orientărilor privind ajutoarele regionale, Comisia va analiza necesitatea de a menține, după 2027, mecanismele de flexibilitate existente pentru tehnologiile STEP, care sunt esențiale pentru consolidarea rezilienței;
- revizuirea modului în care regiunile frontaliere estice pot beneficia cel mai bine de oportunitățile oferite de viitorul **Fond european pentru competitivitate**²², pentru a aduce inovarea și transformarea industrială mai aproape de aceste regiuni, în special în agricultură, bioeconomie, industria de apărare și reziliența lanțurilor de aprovizionare;
- în cadrul viitorului Fond european pentru competitivitate și pe baza Platformei de consiliere InvestEU, prin oferirea de **sprijin consultativ** specific entităților publice și private din regiunile frontaliere estice – inclusiv autorităților naționale, regionale și locale – pentru a facilita accesul la finanțare și pentru a sprijini dezvoltarea unei rezerve de proiecte de investiții;
- colaborarea cu statele membre în cadrul actualului CFM pentru a institui forme simplificate de rambursare (cum ar fi cupoanele valorice sau alte forme de opțiuni simplificate în materie de

²⁰ [COM\(2025\) 565 final/2](#).

²¹ Articolul 22 din propunerea privind PPNR [COM(2025) 565 final].

²² [COM\(2025\) 555 final](#).

costuri) **pentru a facilita accesul la finanțare al microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici** din regiunile frontaliere estice și explorarea, în contextul dialogurilor privind punerea în aplicare, a unor măsuri suplimentare de simplificare în beneficiul acestor regiuni;

- promovarea **creării de clustere în regiunile frontaliere estice**, inclusiv prin intermediul Platformei europene a clusterelor²³, pentru a încuraja ecosistemele locale de inovare, colaborarea între întreprinderile mici și mijlocii și accesul la oportunitățile de finanțare ale UE;
- intensificarea cooperării sale cu Grupul Băncii Mondiale în cadrul **Inițiativei privind regiunile aflate în proces de recuperare a decalajelor** în statele baltice pentru a oferi municipalităților expertiză și pentru a contribui la dezvoltarea de proiecte pentru **păstrarea și extinderea întreprinderilor, dezvoltarea capitalului uman**, precum și consolidarea capacităților, în strânsă cooperare cu părțile interesate de la nivel local. Această asistență specifică va fi extinsă la cele mai afectate regiuni frontaliere estice din **Polonia și Finlanda** pentru a sprijini diversificarea economică, extinderea accesului pe piață pentru întreprinderile locale, perfecționarea forței de muncă și investițiile străine directe;
- asigurarea faptului că provocările și nevoile regiunilor frontaliere estice în ceea ce privește investițiile și reformele sunt integrate în cadrele de politică de referință ale viitoarelor planuri de parteneriat naționale și regionale din cadrul noului CFM. În plus, atunci când va elabora **orientările privind principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”** pentru următorul CFM, Comisia va ține seama de particularitățile teritoriale și de provocările cu care se confruntă regiunile frontaliere estice, asigurându-se că principiul este aplicat proporțional. Totodată, având în vedere riscurile sporite în materie de securitate din regiunile frontaliere estice, inclusiv riscul crescut de amenințări militare convenționale, orientările vor detalia și mai mult domeniul de aplicare al excepțiilor legate de securitate și apărare, în special în ceea ce privește proiectele cu dublă utilizare și cele cu o dimensiune de pregătire civilă.

În plus, Comisia invită statele membre:

- să utilizeze **instrumentele financiare** din pachetele lor financiare aferente politicii de coeziune pentru a crea condiții de creditare mai favorabile în regiunile frontaliere estice și pentru a contribui la reducerea riscurilor finanțării private;
- să se asigure că provocările și oportunitățile regiunilor frontaliere estice sunt luate în considerare în mod corespunzător la programarea viitoarelor **planuri de parteneriat național și regional**;
- să sporească stimulentele pentru activitatea economică în aceste regiuni, cum ar fi **măsurile fiscale specifice** și subvențiile conforme cu ajutoarele de stat pentru întreprinderile deja stabilite sau să stimuleze noi investiții în regiunile frontaliere estice;
- să analizeze beneficiile potențiale ale înființării de noi **zone economice speciale** în regiunile frontaliere estice și ale extinderii listei unităților din cadrul celor existente care fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat.

3. Valorificarea punctelor forte locale – bioeconomie, energie, mediu, agricultură și competențe

Regiunile frontaliere estice sunt bogate în **resurse naturale** neexploatate, inclusiv lemn, biomasă și pământuri rare, oferind un potențial semnificativ de creștere a bioindustriilor, de dezvoltare a energiei din surse regenerabile și a sectoarelor miniere și de prelucrare.

Prin utilizarea durabilă a resurselor neexploatate în prezent, **sectorul forestier** are potențialul de a dezvolta lanțuri valorice competitive, bazate pe piață, pentru captarea dioxidului de carbon sau

²³ <https://www.clustercollaboration.eu/>.

biomateriale inovatoare (de exemplu, materiale plastice și polimeri de origine biologică, ambalaje pe bază de fibre, textile de origine biologică, bioproduse chimice și produse pentru construcții de origine biologică). Aceste soluții pot reduce emisiile, stimula inovarea, crea locuri de muncă verzi și revitaliza zonele rurale.

Finlanda, cu rezerve semnificative de **litium, cobalt și nichel**, este deja un actor-cheie în eforturile UE de a asigura aprovizionarea cu baterii și tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile. Estonia este, de asemenea, în măsură să contribuie în mod semnificativ la obiectivele UE privind materiile prime critice, deschizând deja o **fabrică de magneți permanenți**. Polonia, un producător important de **cupru și cu potențial de prelucrare a pământurilor rare**, își extinde explorarea **litiului**, în timp ce România are zăcăminte promițătoare de **magneziu și cupru**. **Oțelul** reprezintă mai mult de jumătate din producția industrială a regiunii estice a Slovaciei, pe lângă o varietate de alte minerale, cum ar fi antimoniul, aurul, argintul, uraniul, molibdenul și magnezitul. De asemenea, aceste țări pun un accent din ce în ce mai mare pe **practicile miniere sustenabile**, poziționându-se ca furnizori de materiale esențiale responsabili față de mediu.

Menținerea potențialului **producției agricole, piscicole și de acvacultură** de-a lungul frontierei estice și asigurarea continuității acesteia prin **reînnoirea generațiilor** și sprijinirea în continuare a zonelor rurale sunt esențiale pentru vitalitatea acestor regiuni. Asigurarea producției forestiere și agricole contribuie, de asemenea, la securitatea alimentară și asigură o **aprovizionare stabilă cu materii prime pentru întreprinderile** din zonă. Pentru a dezvolta aceste inițiative, fermierii din regiunile frontaliere estice pot primi **un sprijin cuplat mai mare pentru venit**²⁴.

Durabilitatea mediului în regiunile frontaliere ale UE poate fi consolidată prin eforturi de colaborare pentru a proteja resursele naturale și a promova economiile circulare, asigurând reziliența pe termen lung și echilibrul ecologic în diverse peisaje. Investițiile în sisteme de apă eficiente și circulare și în epurarea modernă a apelor uzate pot sprijini, de asemenea, industria și agricultura și pot îmbunătăți continuitatea operațională în timpul crizelor.

Consolidarea sistemelor energetice și deblocarea potențialului de **energie din surse regenerabile** al regiunilor frontaliere estice reprezintă o componentă esențială a securității energetice a Europei. Lipsa unei rețele solide în multe regiuni frontaliere estice reduce securitatea energetică și dezvoltarea industrială. Asigurarea faptului că proiectele privind energia din surse regenerabile pot fi pe deplin integrate în rețeaua de energie electrică va necesita investiții strategice în rețea în regiunile frontaliere estice, de exemplu în statele baltice și în Finlanda. În urma sincronizării sistemelor de energie electrică ale țărilor baltice cu rețeaua europeană, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a **le integra pe deplin pe piața energiei electrice din UE**. Aceasta include consolidarea rezilienței și modernizarea infrastructurii existente, îmbunătățirea flexibilității rețelei și îmbunătățirea conectivității cu țările învecinate. În plus, sunt necesare **capacități suplimentare de stocare a gazelor, capacități de flux inversat, modernizări ale rețelei și ale infrastructurii, interconexiuni și integrarea surselor regenerabile de energie** pentru a asigura reziliența la perturbările energetice și la amenințările hibride. Accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, prin procese de autorizare raționalizate și accelerate, poate valorifica vastul potențial al regiunilor frontaliere estice²⁵. Reziliența energetică locală poate fi, de asemenea, sporită prin **extinderea comunităților energetice**. Aceste comunități pot pune în comun resursele locale pentru a produce energie din surse regenerabile, reducând astfel dependența de surse externe, precum și pentru a construi microrețele și sisteme de stocare a energiei, furnizând energie de rezervă în timpul perturbărilor.

²⁴ În temeiul propunerii privind CFM pentru PAC, statele membre au posibilitatea de a-și majora alocarea pentru sprijinul cuplat pentru venit, de obicei limitată la 20 % din contribuția Uniunii la intervenții specifice, cu până la 5 %, cu condiția ca această alocare financiară suplimentară să vizeze priorități specifice, în special pentru fermierii din regiunile frontaliere estice.

²⁵ [Potentialul neexploatat pentru energia din surse regenerabile eoliană, solară și hidroelectrică.](#)

Regiunile frontaliere estice prezintă, de asemenea, un potențial mare de aprovizionare cu **biomasă** pentru bioeconomia UE, valorificând în același timp reziduurile și sporind circularitatea și reziliența locală. Acestea pot sprijini strategiile ReFuelEU în domeniul aviației și FuelEU în domeniul maritim prin furnizarea de materii prime pentru producția de biocombustibili avansați, pe baza tehnologiilor de vârf, cum ar fi biorafinăriile, fermentația și cele bazate pe conținut biogenic.

Prin investiții în **instalații de biogaz** în cadrul fermelor sau cooperative, fermierii pot recicla gunoiul de grajd, deșeurile și reziduurile de culturi în bioenergie și digestat valoroase, care, la rândul lor, pot fi prelucrate ulterior în **îngrășăminte de origine biologică**. Acest lucru contribuie la înlocuirea îngrășămintelor chimice costisitoare și, în mare măsură, importate și bazate pe combustibili fosili și, în același timp, contribuie la sustenabilitate, la securitatea energetică și la accesibilitatea energiei.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va accelera **integrarea sistemelor de energie electrică ale statelor baltice** în rețelele europene, inclusiv prin consolidarea rezilienței infrastructurii și a rețelelor offshore, precum și a infrastructurii transfrontaliere pentru hidrogen, cum ar fi coridorul nordic-baltic pentru hidrogen, prin intermediul Grupului la nivel înalt pentru Planul de interconectare a pieței energiei din zona baltică;
- va continua să sprijine **punerea în aplicare a proiectelor prioritare de infrastructură transfrontalieră** în regiune, astfel cum se reflectă și în autostrăzile energetice identificate în cadrul pachetului privind rețelele europene, inclusiv prin intermediul Grupului la nivel înalt pentru conectivitatea energetică în Europa Centrală și de Sud-Est;
- va continua să sprijine **proiectele de interes comun și proiectele de interes reciproc cu țări terțe**, inclusiv prin intermediul MIE;
- va sprijini inițiativele industriei circulare, inclusiv **centrele de simbioză industrială și centrele regionale de bioeconomie** din regiunile frontaliere estice, pe baza strategiei în domeniul bioeconomiei;
- va sprijini **producția de biogaz și biometan**, în conformitate cu obiectivele REPowerEU și cu piața-lider pentru îngrășăminte de origine biologică prezentată în Strategia în domeniul bioeconomiei, care reciclează reziduurile agricole și forestiere, precum și deșeurile organice locale, în digestat și îngrășăminte de origine biologică;
- va sprijini proiectele strategice în temeiul **Regulamentului privind materiile prime critice**, pe baza Planului de acțiune RESourceEU și a potențialului de aprovizionare al regiunii cu materii prime critice, prin cereri de propuneri din cadrul Fondului pentru inovare și investiții de coeziune prin intermediul STEP;
- va promova activități specifice regiunilor frontaliere estice în cadrul **Pactului rural**, cum ar fi colaborarea în rețea și consolidarea capacităților, pentru a aborda provocările unice cu care se confruntă aceste regiuni;
- va încuraja participarea tinerilor la agricultură în regiunile frontaliere estice prin intermediul **strategiei UE pentru reînnoirea generațiilor**²⁶ în agricultură și va continua să sprijine dezvoltarea zonelor rurale și a agriculturii prin intermediul viitoarelor planuri de parteneriat național și regional;
- va aborda principalele provocări cu care se confruntă turismul în regiunile frontaliere estice în viitoarea **strategie a UE pentru turismul sustenabil**, contribuind la adoptarea unor modele sustenabile, consolidând reziliența și restabilind încrederea internațională prin eforturi de promovare specifice.

²⁶ Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură [[COM\(2025\) 872 final](#)].

Comisia invită statele membre:

- să îmbunătățească **planificarea energetică** prin crearea unui cadru pentru o mai bună coordonare a fluxurilor de investiții pentru a accelera tranziția verde, reziliența și integrarea rețelelor în regiunile frontaliere estice;
- să consolideze în continuare securitatea energetică prin accelerarea **interconexiunilor**, a capacității de GNL/biogaz, a rezilienței rețelei de energie electrică și a stocării energiei, inclusiv prin crearea de rezervoare strategice de combustibil în regiunile frontaliere estice, și să integreze aceste investiții în viitoarea revizuire a **planurilor naționale privind energia și clima** ale statelor membre;
- să **implementeze proiecte privind energia din surse regenerabile** și să modernizeze încălzirea centralizată în regiunile frontaliere estice;
- să includă în **Fondul lor social pentru climă măsuri de investiții** pentru a reduce sărăcia energetică, inclusiv în regiunile frontaliere estice, în beneficiul gospodăriilor și al microîntreprinderilor vulnerabile.

4. Conectivitate – conectarea persoanelor și sprijinirea creșterii economice

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a determinat o decuplare strategică a legăturilor de transport cu Rusia și Belarus, inclusiv prin închiderea spațiilor aeriene ale țărilor adiacente, având un impact direct asupra regiunilor frontaliere estice. Rusia și Belarus au fost eliminate de pe hărțile TEN-T, iar conexiunile transfrontaliere cu aceste țări au fost retrogradate. Schimbarea dinamicii comerțului ca urmare a închiderii frontierelor și a sancțiunilor economice a subliniat importanța asigurării unor legături puternice cu piețele internaționale, în special prin rute terestre, feroviare și maritime alternative.

UE a luat măsuri decisive pentru a ajusta și a consolida **coridoarele TEN-T**, acordând prioritate integrării depline a regiunilor frontaliere estice în piața internă și în cadrul de securitate al UE. Conectivitatea în regiunile frontaliere estice din cadrul UE a fost consolidată în mod semnificativ prin introducerea unor noi alinieri ale coridoarelor pentru a spori integrarea acestora pe piața transporturilor din UE, precum și prin consolidarea conectivității transfrontaliere cu Ucraina și Moldova.

Integrarea regiunilor frontaliere estice în rețelele UE prin eliminarea barierelor și dezvoltarea infrastructurii europene cu ecartament standard în statele baltice și în Finlanda reprezintă o investiție strategică în coeziunea, reziliența economică și pregătirea în materie de securitate a UE. În același timp, consolidarea rezilienței economice și de securitate a regiunii Dunării/Mării Negre și a Mării Egee rămâne la fel de importantă pentru securitatea generală a Europei pe flancul estic.

La nivel local, este necesar un acces adecvat la **transportul public și la serviciile de transport la cerere** pentru a se asigura faptul că oamenii pot ajunge la locurile de muncă și că pot accesa serviciile publice în regiunile frontaliere estice.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va stimula **cooperarea în ceea ce privește rețelele de infrastructură**, implicând administrațiile naționale relevante în conformitate cu coridoarele europene de transport ale rețelei transeuropene de transport (TEN-T), inclusiv extinderile către Ucraina și Moldova, și, de asemenea, va spori capacitatea în porturile baltice și va sprijini dezvoltarea coridorului Rail Baltic/TEN-T și mobilitatea militară nord-sud;
- va sprijini și va facilita integrarea sistemelor feroviare din regiunile frontaliere estice în cadrele de cooperare TEN-T și MIE, atât cu restul UE, cât și cu Ucraina și Moldova, pentru a îmbunătăți mobilitatea și securitatea militară și pentru a crea oportunități economice suplimentare.

Comisia invită statele membre:

- să **modernizeze infrastructura** pentru a spori competitivitatea și securitatea regională, acordând prioritate conexiunilor rutiere și feroviare de calitate cu principalele centre urbane, inclusiv acolo unde acestea pot servi unor scopuri cu dublă utilizare, acordând prioritate coridoarelor TEN-T;
- să faciliteze punerea în aplicare a proiectelor transfrontaliere majore critice în curs, cum ar fi Rail Baltica, care sunt esențiale pentru conectivitatea și securitatea regiunilor frontaliere estice;
- să asigure punerea în aplicare în timp util a planului de acțiune comun privind cooperarea consolidată în cadrul coridorului Marea Baltică–Marea Neagră–Marea Egee²⁷;
- să utilizeze viitoarele **planuri de parteneriat naționale și regionale, Mecanismul pentru interconectarea Europei și Fondul european pentru competitivitate** pentru a asigura punerea în aplicare în timp util a TEN-T și a coridoarelor de mobilitate militară ale UE;
- să utilizeze alocările din Fondul social pentru climă pentru a **reduce sărăcia din perspectiva transporturilor** în regiunile frontaliere estice, de exemplu prin investiții în transportul public durabil, în leasingul social al vehiculelor electrice, în transportul public, în mobilitatea partajată și în transportul la cerere.

Conectivitatea digitală dintre regiunile frontaliere estice și restul UE este esențială pentru **integrarea economică, comerțul transfrontalier, comunicare și inovare**, precum și pentru securitatea cibernetică și protecția împotriva atacurilor hibride. Cu toate acestea, regiunile frontaliere estice continuă să rămână cu mult în urma restului UE, cu lacune în ceea ce privește acoperirea în bandă largă, viteza lentă a internetului, furnizarea limitată de servicii publice digitale și competențe digitale limitate. Aceste deficiențe împiedică întreprinderile locale, limitează accesul la educație, formare și asistență medicală și slăbesc coordonarea transfrontalieră. Acțiunile specifice ar trebui să asigure disponibilitatea benzii largi capabile să funcționeze la nivel de gigabit și a acoperirii 5G, inclusiv în comunitățile rurale și de-a lungul coridoarelor de frontieră, precum și a infrastructurilor critice, cum ar fi rețelele magistrale.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va oferi finanțare pe o bază competitivă în cadrul celui de **al doilea program de lucru digital al Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2024-2027** pentru a sprijini conectivitatea digitală 5G în cadrul UE, precum și între UE și țările terțe, cu accent pe rețelele magistrale;
- va facilita asistența tehnică acordată autorităților publice prin intermediul **Rețelei europene a birourilor cu competențe în materie de bandă largă** pentru a sprijini implementarea rețelelor de fibră optică și 5G, precum și întreprinderilor prin intermediul centrelor europene de inovare digitală pentru a îmbunătăți adoptarea tehnologiilor digitale.

Comisia invită statele membre:

- să integreze circumstanțele specifice ale regiunilor frontaliere estice în foile lor de parcurs strategice naționale privind deceniul digital, asigurându-se că ajustările viitoare²⁸ se axează pe provocările și prioritățile unice ale regiunilor. Aceasta include îmbunătățirea **acoperirii în bandă largă și 5G, a conectivității transfrontaliere securizate și a accesului la serviciile publice digitale**;
- să utilizeze pe deplin MRR și programele politicii de coeziune pentru a **elimina decalajul digital** cu scopul de a contribui la crearea de noi oportunități, de a consolida reziliența economică și de a îmbunătăți calitatea vieții în regiunea frontierei estice.

²⁷ Memorandum de înțelegere privind cooperarea transfrontalieră consolidată în cadrul Platformei privind coridorul Marea Neagră–Marea Egee (decembrie 2025).

²⁸ Statelor membre li se solicită să prezinte ajustări ale foilor lor de parcurs strategice naționale privind deceniul digital în decembrie 2026 [în temeiul articolului 8 din Decizia (UE) 2022/2481 de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital].

Cooperarea transfrontalieră este de mult timp un instrument vital pentru stimularea dezvoltării regionale și a creșterii economice în regiunile de frontieră. Cu toate acestea, ruperea relațiilor cu Rusia și Belarus a perturbat aceste cadre de cooperare. Prin urmare, este necesar să se exploreze inițiative alternative de cooperare teritorială care să permită acestor regiuni să mențină și să diversifice conexiunile, să găsească noi parteneri și să creeze noi oportunități de cooperare.

În cadrul propunerii privind CFM 2028-2034, Comisia a introdus **un nou obiectiv specific Interreg pentru „regiuni mai reziliente care se învecinează cu Rusia, Belarus și Ucraina”**²⁹. Această propunere urmărește să ofere statelor membre în cauză și regiunilor lor flexibilitate deplină în ceea ce privește exploatarea cooperării teritoriale pentru a aborda cele mai presante provocări cu care se confruntă, inclusiv siguranța și pregătirea civilă, depopularea și dezinformarea. În același timp, regiunile care se învecinează cu Rusia și Belarus, care au pierdut oportunități transfrontaliere în urma încetării programelor cu acești doi vecini ostili, vor fi mai bine echipate pentru a-și redirecționa eforturile de cooperare către vest. Pentru regiunile care se învecinează cu Ucraina, noul obiectiv specific va permite să se pună un accent sporit pe abordarea condițiilor dificile care predomină în prezent. Noul obiectiv specific va permite, de asemenea, ca viitoarele spații de cooperare transnațională să dedice o parte din finanțarea lor cooperării cu Ucraina și Moldova.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va sprijini statele membre în cauză să își pregătească viitoarele capitole Interreg pentru perioada 2028-2034, ținând seama, de asemenea, de **cooperarea nord-sud**. În cazul în care statele membre care se învecinează cu Rusia și Belarus decid astfel, acest lucru ar putea lua forma unui capitol specific al planului Interreg dedicat utilizării noului obiectiv specific pentru a promova o mai bună cooperare și oportunități de învățare între regiunile care se confruntă cu provocări similare.

Comisia invită statele membre:

- să utilizeze pe deplin Regulamentul **BRIDGEforEU**³⁰ recent adoptat pentru a contribui la soluționarea obstacolelor transfrontaliere dintre regiunile de pe flancul estic.

5. Oameni – puterea regiunilor este pe măsura comunităților lor

Populațiile din regiunile frontaliere estice au demonstrat o forță și o adaptabilitate excepționale în fața adversităților. Reziliența lor continuă depinde de **coeziunea comunității și de pregătirea** pentru a absorbi șocurile. **Depopularea, îmbătrânirea și densitatea scăzută a populației** reprezintă provocări semnificative.

În plus, piețele locuințelor stagnează, iar valorile scăzute ale garanțiilor reale împiedică accesul la credite ipotecare. Acest lucru riscă să declanșeze un ciclu negativ de emigrare și de scădere a atractivității, ceea ce amenință reziliența frontierei estice a UE (după cum reiese din studiile realizate de ESPON, OCDE și Interreg Europe).

Pentru a contracara aceste tendințe, statele membre ar trebui să consolideze elaborarea de politici **bazate pe realitatea zonei și guvernanta pe mai multe niveluri**, să consolideze capacitatea de acțiune a autorităților regionale și locale și a societății civile, susținând în același timp buna guvernanta și statul de drept.

Asigurarea **furnizării de servicii esențiale și sociale este esențială** pentru bunăstarea comunităților din regiunile de frontieră. Cu toate acestea, **capacitatea financiară limitată a administrațiilor locale** face ca aceste regiuni să se confrunte cu deficite cronice de profesioniști

²⁹ COM(2025) 552 final.

³⁰ Regulamentul (UE) 2025/925 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 mai 2025 privind un instrument de dezvoltare și creștere pentru regiunile frontaliere (**BRIDGEforEU**).

în domeniul educației, formării și îngrijirii și cu o infrastructură mai slabă. Acest lucru este agravat și mai mult de îmbătrânirea populației și a forței de muncă. Situația necesită investiții specifice pentru a asigura servicii și infrastructuri sociale, de sănătate, de îngrijire a copiilor și de îngrijire pe termen lung accesibile și la prețuri abordabile. În contextul escaladării tensiunilor geopolitice, sănătatea mintală a devenit o preocupare critică, nivelurile tot mai mari de insecuritate, stres și simptome depresive prezentând provocări majore. Noile abordări, cum ar fi telemedicina, centrele de consultare digitală și serviciile mobile, prezintă un potențial considerabil de a contribui la depășirea barierelor legate de distanță, oferind acces la zonele îndepărtate. De asemenea, **antreprenoriatul social** poate să revitalizeze economia și să îmbunătățească coeziunea socială³¹³².

În plus, multe regiuni de frontieră găzduiesc grupuri minoritare diverse; promovarea integrării și a incluziunii lor este esențială pentru consolidarea acestor domenii.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va sprijini crearea unei comunități de practicieni în regiunea frontierei estice pentru a face schimb de bune practici și de soluții de pregătire între municipalități;
- va explora – împreună cu statele membre – modalitățile de facilitare a accesului municipalităților la **echipamente critice**, inclusiv prin achiziții publice comune, de exemplu sisteme de comunicații și radiodifuziune de urgență, rezerve de produse agroalimentare, proiecte energetice comunitare și soluții energetice în afara rețelei;
- promovarea **inițiativelor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității**, inclusiv LEADER, implicarea populației în procesul decizional local și găsirea de soluții adaptate la nevoile regionale specifice, inclusiv păstrarea tinerilor și accesul la servicii de calitate pentru toți.

O forță de muncă calificată și adaptabilă este esențială pentru ca regiunile frontaliere estice să prospere. Cu toate acestea, **deficitul de forță de muncă și de competențe rămâne ridicat**, inclusiv în sectoare-cheie precum asistența medicală și îngrijirea pe termen lung, industriile verzi și economia digitală. În același timp, regiunile frontaliere estice raportează, de asemenea, un număr mare de tineri care nu sunt încadrați în muncă și nu urmează niciun program educațional sau de formare.

Abordarea acestor provocări necesită **o educație și o formare** mai bine aliniată la nevoile pieței locale a forței de muncă, sprijinite de parteneriate cu întreprinderile și de o educație mai solidă în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Asigurarea unei **tranziții fără probleme de la școală la muncă**, a unor opțiuni de învățare flexibile și a punerii în aplicare depline a **Garanției pentru tineret** va contribui la păstrarea tinerelor talente.

Comisia invită statele membre:

- să extindă educația și formarea profesională (EFP) și recalificarea/perfecționarea, inclusiv prin intermediul Fondului social european Plus și prin angajamentul față de Pactul european pentru competențe;
- să creeze legături mai puternice între educație și ocuparea forței de muncă prin intermediul centrelor de excelență profesională Erasmus+, al Alianței europene pentru ucenicii, al perfecționării cadrelor didactice din domeniul EFP și al cercetării/inovării;
- să acorde prioritate **păstrării tinerilor** în regiunile frontaliere estice prin parcursuri de la educație la ocuparea unui loc de muncă și prin instituirea unor **sisteme de cumpărare pentru**

³¹ „Baltics CuRI Forum: Social Enterprise for Regional Resilience”, organizat de Grupul Băncii Mondiale și de Comisie în perioada 17-18 septembrie la Anykščiai, Lituania.

³² Dezvoltat în cadrul CuRI Slovacia în regiunea Prešov pentru a spori cunoștințele și gradul de conștientizare cu privire la economia socială ca instrument de abordare a provocărilor locale și la contribuția acesteia la dezvoltare și la creșterea favorabilă incluziunii.

prima dată a unei locuințe în cadrul programelor politicii de coeziune, oferind împrumuturi cu dobândă redusă tinerilor profesioniști³³;

- să sprijine orașele și zonele urbane din regiunile frontaliere estice să își depună candidatura pentru viitoarea cerere de propuneri din cadrul **Inițiativei europene privind dezvoltarea urbană**, care vizează punerea în aplicare a Agendei pentru orașe, recent adoptată;
- să încurajeze cooperarea dintre municipalități, inclusiv prin **punerea în comun a resurselor disponibile** și prin asigurarea unor servicii esențiale și sociale pentru comunitățile lor;
- să consolideze **participarea civică, educația, voluntariatul, alfabetizarea mediatică și financiară, pregătirea și inițiativele de la nivel local**, stimulând reziliența locală, încrederea reciprocă și incluziunea socială;
- să promoveze **integrarea socioeconomică a resortisanților țărilor terțe și a minorităților** în regiunile frontaliere estice prin utilizarea deplină a oportunităților de finanțare din partea UE.

Cultura promovează încrederea în instituțiile democratice și în coeziune și ar trebui să rămână o prioritate pe agenda politică a regiunilor frontaliere estice. Participarea **tinerilor** la procesul decizional ar trebui formalizată, în timp ce școlile și campaniile publice care vizează toate segmentele populației ar trebui să consolideze gândirea critică și educația în domeniul mass-mediei.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va sprijini **reziliența economică a sectorului mass-mediei** prin intermediul Programului de reziliență în domeniul mass-mediei;
- va promova utilizarea granturilor la scară mică pentru a **sprijini ONG-urile locale** în susținerea alfabetizării digitale și mediatice și pentru a sprijini inițiativele artistice și meșteșugărești;
- va elabora un proiect de învățare reciprocă pentru a consolida implicarea civică a elevilor și sentimentul de cetățenie democratică prin cultură, atât în școli, cât și în jurul acestora;
- va intensifica eforturile de îmbunătățire a comunicării centrate pe cetățeni și **de abordare a riscurilor pe care le prezintă acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine**, care sunt deosebit de acute în regiunile frontaliere estice, inclusiv prin intermediul centrelor naționale sau regionale EDMO, al noii rețele europene de veridictăți ai veridictății informațiilor și al Rețelei PAC pentru comunitățile rurale;
- va sprijini **organizațiile de verificare a veridictății informațiilor și mass-media locală** pentru a consolida spațiul informațional cu privire la aspecte deosebit de relevante pentru comunitățile rurale din regiunile frontaliere estice³⁴.

Calea de urmat

Regiunile frontaliere estice ale UE nu sunt doar **apărători ai securității noastre**, ci și puncte de acces vitale pentru conectivitate și oportunități economice. Consolidarea rezilienței și atractivității lor nu este doar o chestiune de solidaritate, ci și o **investiție strategică esențială în securitatea, stabilitatea viitoare, competitivitatea și coeziunea Europei**.

Securitatea și reziliența fac parte integrantă din sustenabilitatea pe termen lung a regiunilor frontaliere estice. Investițiile strategice și guvernanta coordonată pot contribui la transformarea provocărilor în materie de securitate în oportunități și prosperitate și la asigurarea unei dezvoltări regionale sustenabile.

³³ [Model pentru instrumente financiare și granturi cu cofinanțare din partea Grupului BEI și din alte surse pentru locuințe la prețuri accesibile.](#)

³⁴ [Programul de măsuri de informare privind politica agricolă comună \(IMCAP\).](#)

Prin politici specifice la nivelul UE și la nivel național, prin investiții suplimentare și integrate și prin consolidarea guvernăneli locale, UE își poate transforma regiunile frontaliere în motoare reziliante de creștere sustenabilă și de unitate și securitate europeană.

Nevoile și circumstanțele regiunilor frontaliere estice sunt unice. Ele vor fi integrate în viitoarele **politici și investiții** relevante și se vor reflecta în prioritățile de finanțare **la toate nivelurile – regional, național și european**. Aceasta ar trebui să includă cereri de propuneri specifice și un tratament preferențial pentru regiunile frontaliere estice.

Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu administrațiile naționale și cu regiunile pentru a promova în continuare **abordările bazate pe realitatea zonei și guvernănela pe mai multe niveluri**, asigurând soluții adaptate și eficiente pentru aceste regiuni, valorificând la maximum structurile existente și viitoare de implementare a fondurilor UE, asigurându-se că nevoile lor unice sunt abordate în mod consecvent.

Statele membre ale căror regiuni sunt cele mai afectate de actualul mediu de securitate sunt încurajate să recunoască statutul special al acestor zone în propriile **strategii și planificări naționale și regionale de dezvoltare, inclusiv în ceea ce privește cooperarea teritorială**. În acest context, ar trebui alocate resurse financiare specifice în mod specific regiunilor frontaliere estice, pentru a stimula dezvoltarea lor economică și pentru a promova reziliența.

Prezenta comunicare servește drept punct de plecare, punând bazele unei solidarități continue și ale unor eforturi care vor fi adaptate pentru a aborda **provocările și oportunitățile** în continuă evoluție.

Va fi necesar un dialog continuu pentru a alinia politicile UE, naționale și regionale, astfel încât acestea să abordeze în mod eficiente aceste provocări și oportunități. Pentru a asigura o monitorizare sistematică, Comisia propune instituirea unui **dialog politic anual la nivel înalt** pentru a discuta politicile UE și contribuția acestora la dezvoltarea și securitatea regiunilor frontaliere estice. Primul dialog la nivel înalt va avea loc la 26 februarie 2026.